

DEN SKANDINAVISKE

CANADIENSAREN.

Löp. No. 12. Ärg. 2.

WINNIPEG, MANITOBA, DEN 31 AUGUSTI 1888.

Lösnummer 5 C. No. 8.

Canadas Historia.

Kap. IV.

Kriget år 1812.

1. Grundläggandet af Östra Canada. Den Östra provinsen gjorde en snabb framsteg i bebyggandet af sitt land och i utvecklingen af sina resurser. Före införandet af konstitutions- eller grundlagen var hela området väster om Ottawa floden en nästan oarbruten skog. Några lojalist-byggen hade blifvit anlagda vid Östra St Laurencis, Quinté viken, utåt Niagara gränsen och nedåt Detroit floden. Förutom dessa små och spridda samhällen fanns der ingen vit befolkning i landet. Om vi undantaga Kingston, hvilken Lord Dorchester önskade göra till huvudstad, var Newark den enda platsen af någon betydelse i Östra Canada, som, med anledning af dess passande läge vid Niagara flodens mynnings-naturligtvis blef vaggan till nybyggena i den vestra provinsen. Öfverste löjtnanten John Graves Simcoe som nu, år 1792, hade blifvit utnämnd till Löjtnant Guvernör i Östra Canada, anlände hit och sammankallade det första provinsial Parlamentet samt började att styra den unga kolonien affärer. Ehuru Newark (Niagara) hade goda anspråk på att blifva stadigarvande huvudstad, var det dess närhet till Förenta Staternas område och den farliga närheten af fästningen Niagara, hvilken hade blifvit öfverlämnad till Amerikanerna, som föranledde Guvernör Simcoe att välja York (Toronto) till säte för provinsial styrelsen. Det var imellertid i Niagara som det första Provinsial Parlamentet mötte. Detta bestod af ett Öfverhus af sju medlemmar, hvilka voro utnämnda af regeringen för lifstid, och ett Underhus af sexton medlemmar, valde af folket. De senare voro hufvudsakligen valda ibland handels- och jordbruks klasserna, allidestund fackmännen vid denna tid ännu icke hade mycket inflytande i provinsen. Lagstiftningen var af primitiva Parla-mentet, ehuru anspråklöst, var dock till nytta för folket. En af dess första bestämmelser var införande af den engelska Civil-lagen och

Jury systemet. Andra vidtagna författningar bestämde om uppförande af tingshus, fängelser och andra offentliga byggnader, hvilka voro nödvändiga i de särskilda distrikterna uti hvilka provinsen nu delas. Dessa distrikt blefvo vidare delade i „Counties“ och hvar och en af de senare hade sitt fängelse och tingshus. Till all heder för lagstiftarna blef en författning vidtagen om slaveriets upphöjande i Östra Canada. Under det föregående året sammanträdde det första Parlamentet i Nedra Canada men dess lagstiftning blef hindrad af ras och religions afundsjuka och genom hetsiga diskussioner öfver egenmäktiga åtgärder af den styrande samt andra politiska förselser. I Östra Canada skyndade den ovanligt verksamma Guvernören Simcoe att utlägga staden York, öppnade inländska kommunika-tioner hvaribland en landsväg till de norra insjöarna och besökte personligen hvarje del af den nu hastigt tillväxande provinsen. Han satte äfven i gång den legala Maskinen i provinsen och återvände periodiskt till Newark för att sammankalla och upplösa Parlamentet samt leda provinsens affärer. År 1796 blef imellertid denn baska, gamla krigare och konungens trogne representant flyttad från Östra Canada till San Domingo och den unga provinsen förlorade tjänsterna af en som hade skänkt kolonien all sin omsorg.

2. Den kommande stormen. Sedan Guvernör Simcoe hade afträd, sattes provinsen följdvis under styrelse af Hön. Peter Russell, President i Kabinetet, och Löjtnant Guvernörerna Kunter och Gore. Under Russells tid, år 1797, blef provinsial styrelsen flyttad från Newark till York och den unga hufvudstaden började tillväxa hastigt. Emot slutet af århundradet började äfven andra delar af provinsen att befolkas af hurtiga nybyggare hvilka togo upp land och i vildmarken uppförde hus för sig och sina familjer. Ifrån dessa „Homesteads“ skulle i en icke afhängen framtid utgå män, hvilka kommo att bestämma öfver landets öden och blifva namnkunniga personligheter i provinsens hufvudstad. Parlamentet anlog betydliga summor till byggande af vägar och broar, till utvidgande af postväsendet och medel för kommunikationer med den yttre världen samt för öppnande

af nya distrikter i landet. Berömvärda anslag gjordes äfven för undervisningen och de intellektuella behöfven i provinsen. År 1811 återvände Guvernör Sir Francis Gore till England och General löjtnant Isaac Brock blef president och tjänstgörande styresman öfver provinsen. Samma år uppflamnade den växande frendskapen, som de Förenta Staterna hade lyst mot Britanien och hvilka aldrig kunde glömma det bittra i skilsmässan, med anledning af några oberättigade åtgärder af engelska Sjöofficerare kommanderande fartyg å atlantiska kusten. Tidigare handlingar i afseende å författande af Englands „rättigheter till visitering“ på öppna havet i afseende å desertörer och kontraband varor, hvaröfver Förenta Staterna harnades, hade åstadkommit denna hätskhet emellan de båda länderna. Britanien var vid denna period i dödsångest öfver en europisk konflikt, hvilken satte Anglo Saxiskt mod och ståndaktighet på det hårdaste prof. Hon var oberedd och derfor obenägen att inläta sig i ett nytt krig på den Amerikanska kontinenten. Det fanns föga orsak för ett angrepp på Canada och en betydlig del af det amerikanska folket motsatte sig ett sådant steg. Kongressen förklarade imellertid krig mot Stor Britanien och vidtog genast sina mätt och steg att angripa Canada. Canada, å sin sida, var icke heller sen att utkalla sin militära och beslöts att försvara sig mot angreppet.

3. Kriget år 1812. Hela Canadas befolkning vid denna tid utgjorde icke mera än 300,000 af hvilka endast en fjerdedel var bosatt i den Östra provinsen. De regulier-trupperna af alla vapen i landet utgjorde knappast 4,500 man, hvaraf mindre än entredjedel var i Östra Canada. Med denna lilla truppstyrka måste Canada försvara sina gränser bestående af 1,500 mil, hotad på många ställen af en stor och temmeligen väl disciplinerad armé, och en befolkning af nära åtta millioner bakom ryggen på sig. Men sådan var andan hos hennes söner att hopp-löst som det syntes, hon icke hesiterade att draga ut i fält vid den första signalen af fara. Inom en månad efter det kriget blef förklaradt, tågde Amerikanske Generalen Hull med en armé på 2,500 man öfver Detroit floden och ryckte in i

Canada. Senare gjordes intåg på andra ställen, nemligen på gränsen åt Niagara och i Nedra Canada genom Lake Champlain. Underrättad om anfallet på den vestra halften sammankallade General Brock ett nödfalls möte af provinsial Parlamentet, af-sände några kompanier af 41sta regiminet, som då låg i garnison i York, till Niagara och följde sjelf efter inom några dagar. Öfverste Proctor med de återstående kompanierna af 41sta regiminet blef beordrad att förstärka trupperna i Amherstburg. Med det 2dje regiminet af Yorks milis begaf sig Brock sjelf den 6 Augusti, till Amherstburg. Här möttes han af Shawnee Chefen, Tecumseh, som förenade sig med honom och med hvilken jemte hans indianska följeslagare Brock vidtog åtgärder att intaga fästningen Detroit. Vid denna tid hade General Hull återkallat sin armé från Canada och återvändt till Detroit. Skyndsamt sätande sin afsigt i verkställighet ordnade Brock sin lilla styrka i slag-ordning och tågde öfver floden till Michigan. Innan han anföll fästningen, uppmanade han garnisonen att kapitulera. Uppmaningen hörsam-mades, till Brocks stora förvåning, och 2,500 Amerikanska krigare öfverle-mnades sina vapen. Stolt öfver denna oväntade lycka och genom kapitu-lationen af fästningen såändant att bättre utrusta den Canadiska milisen, beslöt han genast att återvända till York, sedan tåga öfver Lake Ontario och renosa gränsen mot Niagara från andra detachement af floden. Omkring den 27 August var Brock och hans trupper tillbaka i hufvud-staden, hvarst de blefvo emottagna af folket med de varmaste bifalls-ytringar. Olyckligtvis, när Brock var färdig att tåga ut igen, blef hans afsigt att förhindra floden från att samlas vid Niagara floden, för en tid uppkjuten genom en oläglig vapen-hvila som hade öfverenskommit af Sir George Prevost, hvilken hade högsta kommandot öfver trup-perna i Nedra Canada. Detta för-senade verkställigheten till följande Oktober och gaf Amerikanerna tid att koncentra en styrka af omkring 6000 man, under Van Rensselaer, i närheten af Lewton. I dag-bräckningen den 13de, hade avant-gardet af denna styrka lyckats land-stiga på den Canadiska barken af

Niagara floden, oaktadt taperheten hos försvararna. General Brock, som då var vid Fort George, höjde kano-naden och galloperade med sin adju-tant till scenan för drabbningen och befann sig genast midt i den häftigaste striden. Historien är kort. Två kompanier af det 49let regi-mentet, med ett ethundrat af den Canadiska milisen, hade för någon tid hållit floden i schack, då striden plötsligen blef allmän. Endel af den angripande styrkan lyckades komma på höjden oobserverad och från denna fördelaktiga terräng öppnade en mör-dande eld på försvararna. Brock, med sitt vanliga hjeltmod, sålde sig sjelf i spetsen för trupperna, hvilka voro två kompanier af milisen från York, och skyndade att drifva floden från höjden. Under det Brock med utmärkelse anförde bestormin-gen och med utropet: „Gå på Yorks volontärer“, på sina läppar träffades han af en muskötula och föll dödligt särad till marken. Förbittrade öfver sin tappra anförars död gjorde trup-perna tvänne fortvifvade anstäng-ningar att rensa floderna från den i flamma klädda höjden. Båda gångerna blefvo de likväl tillbakaslagna och den tappra skaran, bestående af knap-past trehundra man, blef nödsakad att draga sig tillbaka till staden och iniväta försäkring. Slutligen an-förade af General Sheaffe öf-verflyglade de Amerikanerna och drefvo dem öfver branten eller tvingade dem att gifva sig på flodbän-ken. Segern hade ännu engång åtföljt de brittiska vapnen, ehuru glän-deraf betydligt förduklades genom de stora förluster som segervinnarna ledo, och framför allt genom Sir Isaac Brock, deras älskade anförars död. Tre dagar därefter öfverlemnades de hans lik tills vidare till hvilka i en af Fort George bastioner och folket i Canada sörjde den döda hjälten.

(Forts)

Manitoba Parlamentet godkände i förra veckan regeringens kontrakt med Norra Pacific Jernvägen, som nu öfvertager trafikandet af Red River Valley Jernvägen samt byg-gandet denna höst af bibana till Postage la Prairie.